

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5P/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822200799
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822200799.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, vo veci starostlivosti o maloletého D. C., P. XX.XX.XXXX, toho času umiestnený v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody č. 267, 053 76 Mlynky, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky Z. C., P. XX.XX.XXXX, X. Y. H. Č.. XX a otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 23.07.2018 sp. zn. 5P/8/2018, ECLI:SK:OSRA:2018:6818201051.5, sa vo výroku I., ktorým súd nad maloletým D. C., P. XX.XX.XXXX, nariadil ústavnú starostlivosť mení tak, že ústavnú starostlivosť bude vykonávať v Reedukačnom centre, Sološnica 3, 906 37 Sološnica.

II. Rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 23.07.2018, sp. zn. 5P/8/2018, ECLI:SK:OSRA:2018:6818201051.5 sa vo výroku II., ktorým súd určil matke maloletého dieťaťa vyživovaciu povinnosť mení tak, že matka je povinná platiť výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa Zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v účinnom znení, vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca vopred, k rukám Reedukačného centra, Sološnica 3, 906 37 Sološnica, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 18.05.2022 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca domáhal zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá bola nariadená nad mal. D. C., P. XX.XX.XXXX tak, aby bol maloletý z Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody umiestnený do Reedukačného centra Sološnica. Návrh odôvodnil tým, že v júli 2022 maloletý dosiahne vek 16 rokov. V RC Sološnica bude môcť od 01.09.2022 pokračovať v sústavnej príprave na budúce povolanie.

2. Matka mal. dieťaťa sa k návrhu nevyjadřila.

3. Dokazovanie súd vykonal okrem iného listinnými dôkazmi a to rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 23.07.2018, č. k. 5P/8/2018-80, správou RC Mlynky Biele Vody a jej doplnením a správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

4. Z rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 23.07.2018, č.k. 5P/8/2018-80, mal súd preukázané, že ním súd nad mal. D. C., nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú mal maloletý podľa rozsudku vykonávať a aj vykonával v RC Mlynky - Biele Vody. Urobil tak z dôvodu, že mal v konaní preukázané, že výchova mal. dieťaťa bola značne narušená a výchovné opatrenie uložené mal. dieťaťu podľa § 37 ods. 3 zákona o

rodine, na základe ktorého bol maloletý na dobu 6 mesiacov dočasne odňatý zo starostlivosti matky a za účelom zabezpečenia jeho odbornej diagnostiky, mu bol nariadený pobyt v RC Mlynky - Biele Vody, pre krátkosť času nevedlo k náprave maloletého. Zmeny v správaní maloletého neboli v čase rozhodnutia dostatočne fixované, preto bolo v naštartovanom procese reedukácie potrebné naďalej pokračovať. Bolo zrejmé, že proces zmeny vo výchove mal. dieťaťa, ktorý sa javil byť odolný voči výchovnému pôsobeniu, si vyžaduje dlhší čas.

5. Zo správy RC Mlynky - Biele Vody a jej doplnenia mal súd preukázané, že maloletý má správanie - s prejavmi typickými pre obdobie pubescencie, s kolísaním nálad a aj správania. Ako už bolo v predošlej správe z 1/2022 spomenuté, v D. triede došlo od 9/2021 k zhoršeniu sociálnej a emocionálnej klímy, v skupine je dominantný práve D. (ako jeden zo služobne najstarších v RC si uzurpuje akési „mazácke“ postavenie šéfa skupiny) a navyše sa spočiatku pridá k nemu ďalší chlapec v skupine, tvorili obaja silnú dvojku. Existuje tu istá forma skupinovej hierarchie tieto sociálne pozície a vzorce správania sú dlhodobo fixované, čo určuje dynamiku vzájomných vzťahov v skupine. D. je najčastejším zdrojom vzájomných konfliktov, nepokoja, s tendenciou organizovať dianie celej skupiny. Vyslovene režíruje „program dňa“. Keď je on v pohode, sú všetci v pohode, keď má zlý deň, tak si to odnesú všetci zo skupiny. Tresty na neho veľmi neplatia, nemá vnútornú motiváciu v podobe dobrých kontaktov s rodinou. Je mu v podstate jedno čo robí, len nech je zábava a nenudí sa. Navyše pri svojich vylomeninách mal posilu v ďalšom dominantnom chlapcovi zo skupiny. Práve po odchode toho druhého chlapca zo skupiny (skončilo mu VO) sa klíma v skupine na určité obdobie upravila, už bez takých prejavov, ako tomu bolo dovtedy (z informácií od viacerých chlapcov skupiny sa to potvrdilo). Prechodne hodnotili chlapci triednu atmosféru ako zlepšenú. Napätie v triede začalo však postupne opäť kulminovať a opätovne sa tu prejavovali tendencie k manipulácii a využívaniu psychicky slabších, menej odolných chlapcov. Na komunitách bolo D. správanie opätovne riešené, k úpravám správania dochádzalo len na krátky čas, bez dlhodobejšieho účinku na jeho správanie. Chvíľu bol pokoj a postupne sa opäť nabehlo na problémové vzorce správania. D. má lepšie/horšie obdobia, často však je napomínaný, nedisciplinovaný, niekedy je to v obťažujúcej miere, niekedy sa s ním dá vyjsť. Stále je potrebné pracovať na akceptácii základných spoločenských pravidiel správania, Dobré vie čo je obťažujúce a čo nie. Niekedy zachádza až do drzosti (hodnotí a komentuje veci, ktoré sú už za hranicou základnej slušnosti). Často svoje správanie zneužíva na získanie pozornosti akoukoľvek cestou či spôsobom. Stále uprednostňuje seba a svoje potreby na úkor ostatných (pomernie egocentrický). Správa sa manipulatívne, navádza chlapcov na rôzne rizikové aktivity. Stále pretrvávajú aj žalovanie, vedomé klamstvo - často aj pri maličkostiach, nepodstatných veciach, s kulmináciou ťažkostí. Priebežne je pedopsychiatricky dispenzarizovaný, s nastavenou farmakologickou liečbou, s potrebou určitej korekcie správania. Aj z toho dôvodu sa pristúpilo k realizácii hospitalizácie v PN v Michalovciach, kde sa momentálne od 15. 6. 2022 nachádza, s plánovaným trojtýždňovým pobytom. Čo sa týka vyučovacích výsledkov, maloletý sa pod dohľadom pripravuje a pracuje v škole systematicky. Patrí k lepším žiakom v triede, učivo daného ročníka zvláda, aj to je niekedy dôvodom jeho vysmievania sa slabším. Záujmovo sa orientuje na šport, baví ho stolný tenis, ale nevie prehrávať, provokuje, žaluje, klame. Kontakt s rodinou (t. j. tetou, ujom), letné prázdniny 2021 trávil v domácom prostredí, teda u nich, avšak skrátené. Vrátil sa predčasne kvôli problémovému správaniu doma a to dňa 30.07.2021. Od tohto obdobia nemáme vedomosť o kontakte s tetou. Podľa informácií od D. mu napísala v 5/2022 jediný list sesternica Kamila (nevieme to overiť vzhľadom k jeho neprítomnosti v RC). Tohoročné vianočné prázdniny trávil v RC (širšia rodina ho nechcela vziať domov). Počas jarných prázdnin 2022 chlapci domov nešli z dôvodu prebiehajúcej pandémie Covidu v zariadení. Vzhľadom k čiastočnej, skôr nižšej efektívnosti reedukačného procesu, slabým vzťahovým väzbám v primárnom sociálnom prostredí, je vhodné pokračovať v procese reedukácie maloletého v plne štrukturovaných podmienkach reedukačných zariadení.

Z doplnenia správy vyplynulo, že v RC Sološnica by mal maloletý pokračovať vo vzdelávaní na strednej škole v učebnom odbore poľnohospodárska výroba. Tento si vybral sám na základe vlastných preferencií. O tento učebný odbor maloletý dlhodobo prejavoval záujem. Pri výbere učebného odboru bol zohľadnený názor mal. dieťaťa ohľadom jeho profesného budúceho zamerania, ako aj názory a hodnotenia jeho triednej učiteľky a skupinových vychovávateľov. V RC Mlynky - Biele Vody maloletý ďalej nemôže pokračovať vo vzdelávacom procese.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa vyplynulo, že biologická matka o maloletého neprejavuje záujem a ani ho nijakým spôsobom nekontaktuje. Matka maloletého, Z. C., P. XX.XX.XXXX žije v spoločnej domácnosti s druhom G. B., XXXX v rodinnom dome, ktorý patrí matke pána B., Y. B., P. XXXX. Pani B. vlastní na jednom dvore tri domy. Matka dovolila svojmu synovi

a jeho družke, Z. C. obývať jeden z domov. Dom ktorý obýva matka mal. D. pozostáva z jednej malej izby. Do izby sa vchádza cez drevenú kôľňu, ktorú zároveň využívajú aj ako kuchyňu. V miestnosti sa nachádza rozťahovací gauč, jednolôžková posteľ, skrine, televízor, chladnička, stolík, stoličky. Nábytok v miestnosti je natesnaný. Hygiena v domácnosti je na nižšej úrovni. Matka maloletého nevlastní žiadny majetok. Matkin priateľ uviedol, že dávka v hmotnej núdzi ktorej poberateľkou je matka predstavuje výšku 130,- €. Matka si vyživovaciu povinnosť neplní. Pracovníčky úradu sa snažili vykonať pohovor s matkou maloletého D. a oboznámiť ju s aktuálnou situáciou, avšak neúspešne. S matkou je sťažená komunikácia aj vzhľadom na viditeľne nízky intelekt matky. Matka odpovedá od vecí, zopakuje povedané, usmieva sa, nerozumie súvislostiam. Matkin druh udáva, že matka nevie čítať ani písať. „Svokra“ sa počas sociálneho zisťovania vyjadrila, že ona nesúhlasí s tým, aby do jej domácnosti prišli matkine deti a to z toho dôvodu, že deti sú zlé, problémové a nikoho nerešpektujú. Pani B. ďalej uviedla, že v ich domácnosti bol nedávno aj jeden z jej synov, ktorý ušiel od náhradnej matky pani U. C.. V domácnosti sa zdržal asi dva dni a vrátil sa domov. Pani B. sa ďalej na adresu matky vyjadrila, že matka je „debilka“ pričom si ťukala prstom po čele (ši- ši), ale jej syn si ju priviedol a má ju rád, tak ju akceptuje. Matkin druh uviedol, že sa dostavia na súd za mal. D. na základe predvolania ktoré obdržali.

7. Podľa § 54 ods. 5 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v účinnom znení súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

8. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že proces reedukácie mal. D. nie je ukončený, jeho správanie v reedukačnom centre je konfliktné a maloletý sa dostáva do stretu s ostatnými chovancami RC, ako aj autoritami zariadenia, resp. školy ktorú navštevuje, aj po dlhšom čase strávenom v takomto štrukturovanom prostredí. V prevýchovnom procese mal. dieťaťa je naďalej potrebné pokračovať. Súd mal tiež preukázané, že maloletý ukončil vzdelávací proces na základnej škole a bude v ňom ďalej pokračovať na strednej škole v odbore poľnohospodárska výroba, ktorý si maloletý vybral sám podľa vlastných preferencií pri zohľadnení názorov a hodnotení jeho triednej učiteľky a skupinových vychovávateľov. Štúdiom tohto odboru zabezpečuje RC Sološnica. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné rozhodnúť o zmene zariadenia, v ktorom maloletý vykonáva súdom nariadenú ústavnú starostlivosť. Preto súd, vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, zmenil rozsudok, ktorým bola mal. D. C. nariadená ústavná starostlivosť tak, že zmenil zariadenie, v ktorom maloletý bude túto vykonávať. Zároveň rozsudok v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti matky voči mal. dieťaťu zmenil tak, že bude povinná platiť výživné k rukám Reedukačného centra Sološnica 3, 906 37 Sološnica.

10. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (trojmo).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak nebude povinnosť platiť výživné stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnuiteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.